

224575 - Temelde mübah işlerde faaliyet gösteren ancak bir takım haram işlemler uygulayan firmalarda çalışmanın hükmü

Soru

Petrol, LPG alanında çalışan şirketler dolaylı bir şekilde faizle alışveriş yapmaktadırlar, örnek olarak bu firmalar çalışanlarına "seyahat kartı" adı altında bir kredi kartı almalarını zorunlu kılıyorlar, zira bu karta faiz işleniyor, çünkü ödeme geciktiği anda faiz tahakkuk ediyor. Ayrıca bu firmalarda çalışanlar, Sosyal Sigorta ve Hayat Sigortasını yaptırmaları gerekir... bununla birlikte bu firmalar erkek ve kadın eşitliği politikasını güdüyorlar. Bu alanda Şariat hükümlerine göre çalışan firmalar var mı? Arkadaşlarımla nakliyat alanında bir şirket kurmak istiyoruz ancak yasalar; gemilere, çalışanlara ve ürünlere sigorta yaptırmamızı gerektiriyor. Biz müslümanlar olarak böyle bir şirket kurabilir miyiz?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Birincisi: Bazı uygulamalarında faizle alışveriş yapan ancak temelde petrol ve gaz gibi mübah olan alanlarda faaliyet gösteren firmalarda çalışmada Müslüman için bir sakınca yoktur. Burada önemli olan Müslümanın bu faiz uygulamaya bulaşmaması ve harama yardım etmemesidir. Böylece çalışması sadece mübah olan alanlarda sınırlı kalır.

İkincisi: Gecikmeden dolayı faiz işleten kredi kartlarla alışveriş yapmak haramdır. Zaten yüce Allah'ın haram kıldığı faizde budur.

Ancak Şariatın kurallarından biride: Şayet bir Müslüman bir harama mecbur edilirse bunu istemeyerek yaptığı müddetçe sakıncası yoktur. Çünkü bunu isteğiyle yapmamaktadır. Yüce Allah şöyle buyurmaktadır: "Kalbi imanla dolu olduğu hâlde zorlanan kimse hariç, inandıktan sonra Allah'ı inkâr eden ve böylece göğsünü küfre açanlara Allah'tan gazap iner ve onlar için büyük bir

azap vardır." Nahl/106

Şayet firma, çalışana haram olan böyle bir kartı taşımasını mecbur kılıyorsa bunda çalışan için bir sakıncası yoktur. Ancak faiz tahakkut ettiren son ödeme vakti gelmeden ödeme imkanından emin değilse kullanması caiz değildir. Nitekim Şeyh İbn Useymin rahimehullah, son ödeme tarihinden sonra geciktirmeyeceğini bilen bir kimse bu tür kredi kartlarla alışveriş yapılmasının caiz olduğunu söylemiştir.

Aynı şekilde çalışana sigorta yaptırmamanın zorunluluğu konusu da bu hükme dahildir. Ancak sadece ödediği taksit miktarı kadar istifade edilir. Ancak bu konuda görünen şudur: çalışana sigorta yapıldığında sigorta işlemi, çalıştıran firma ile sigorta firması arasında yapılmaktadır. Böylece çalışan kişi, bu işlemde taraf değildir. Ancak tek istifade eden çalışandır.

Şayet durum bundan ibaret ise çalışanın sigortadan tam bir şekilde yararlanmasında sakınca yoktur. Çünkü bunu çalıştığı firma yüklenmiştir. Veya şirketin kendisine bir hibe hükmündedir. Veya hakettiği maaşın bir bölümüne karşılıktır. Böylece çalışan sigorta işleminden sorumlu değil ve taraf da değildir.

İkincisi: Nakliyat ve lojistik firmasını kurmakta bir sakınca yoktur, size zorunlu kılınan sigortalar ise ikrah ve zaruret hükmünde olup Müslümanın böyle bir şartı kabul etmesi mübahtır. Ancak bu durumda sigorta için ödediğin taksit kadarıyla yararlanabilirsin daha detaylı bilgi için (117290) nolu sorunun cevabına bakabilirsiniz.

En doğrusunu Allah bilir.